

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՆԵՐՍԷՆ

Հ Ե Ռ Ս Գ Ի Ր

Ամենայն Հայոց Հայրապետի Օծման տարեգարծի առիթով, հետեւեալ հեռագիրը յղուած է Մայր Աթոռ. —

Նոյեմբեր, 2 Հոկտեմբեր 1986

Ձերդ Մերութեան գանակալութեան եւ օծման 31րդ տարեգարծին ուրախ առիթով, հանեցեք ընդունիլ մեր, Ս. Յակոբեանց Միաբանութեան եւ Ստղիմոնայ համայնքի ջերմագին շնորհատուութիւններ, երկար ու երջանիկ օրերու լուսադոյն բարեմաղբութիւններով հանդերձ:

ԵՂԻՇԷ ԱՐՔԵՊՍ. ՏԷՐՏԵՐԵԱՆ

Պատրիարք Հայ Նոյեմբերի

Ե Կ Ե Ղ Ե Յ Ո Վ Ա Ն Ք - Բ Ե Մ Ա Կ Ա Ն Ք

● Եր. 4 Հոկտ. — Տօն Խաչի: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Մայր Տաճարի Ս. Նշան վերնամասերէն մէջ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Վանիկ վրդ. Մանկատարեան:

● Կիր. 5 Հոկտ. — Բարեկենդան Վարդայ Ս. Խաչի պահոց: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Յարութիւն, մեր վերնամասերէն մէջ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Անուշաւան վրդ.:

● Ուր. 10 Հոկտ. — Նախատօնակը պաշտուեցաւ Ղպտոց Սուրբ Գեորգ եկեղեցւոյն մէջ: Հանդիսարարն էր Գեորգ Տ. Կիրեղ եպոս:

● Եր. 11 Հոկտ. — Ս. Գեորգայ զօրավարի: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Գեորգ (Ղպտոց): Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Կոմիտաս վրդ. Շերպէթեան: Ապա Միաբանութիւնը Ղպտոց Հոգշ. Վանահայրէն: Երթ ու դարձի թափօրները գլխաւորեց Գեորգ Տ. Կիրեղ եպոս:

— Կէսօրէ ետք, Գեորգ Տ. Կիրեղ եպոսի գլխաւորութեամբ, Միաբան Հայրեր շրջափառութեամբ, Ս. Յարութեան մէջ պաշտուեցան ժամերգութիւն եւ նախատօնակ: Ապա կատարուեցաւ Տնօրինական Սրբատեղեաց այցելութեան հանդիսաւոր թափօր Տաճարէն ներս: Թափօրապետն էր Հոգշ. Տ. Կոմիտաս վրդ.:

● Կիր. 12 Հոկտ. — Տօն Վարդայ Ս. Խաչի: Գրչերային եւ առաւօտեան ժամերգութիւնները պաշտուեցան ի Ս. Յարութիւն, վերնամասէն մեր մասերէն մէջ: Ապա Գեորգ Տ. Կիրեղ

եպոս. մատոյց օրուան հանդիսաւոր Ս. Պատարագը Գրչատոսի Ս. Գեորգմանին վրայ: Ամերիկահայոց Առաջնորդ Գեորգ Տ. Թորգոմ Արքեպոս. Մանուկեան նախագահեց Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Տ. Տ. Վաղդէն Ա. օծման 31րդ տարեգարծի առիթէ կատարուած «Հայրապետական Մարման» քննի:

● Եր. 18 Հոկտ. — Ս. 72 աւակեցացի Գրչատոսի: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Մայր Տաճարի ներքին դաւիթը, Ս. Գեորգայ սեղանին վրայ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Ռուբէն վրդ. Յովակիմեան:

● Կիր. 19 Հոկտ. — Այսօր կատարուեցաւ Ռեմէի Ս. Գեորգայ վանուց տարեկան ուխտագնացութիւնը, ներկայութեամբ բաղմաթիւ ժողովուրդի եւ նախագահութեամբ Լուսարարապետ Գեորգ Տ. Գարեգին Արքեպոս. Ի, որ քաղցեց տանելի սուրբին եւ սրբութեան զաղափարին շուրջ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Կոմիտաս վրդ. Շերպէթեան:

● Ուր. 24 Հոկտ. — Նախատօնակին ի Ս. Յակոբ նախագահեց Գեորգ Տ. Կիրեղ եպոս:

● Եր. 25 Հոկտ. — Ս. Թարգմանչոց վարդապետացի մեր (Տօն ազգային եւ եկեղեցական): Մայր Տաճարի Աւագ Սեղանին վրայ պատարագեց, ըստ սովորութեան, Ս. Թարգմանչոց երկրդ վարժարանի Տեսուչ՝ Գեորգ Տ. Կիրեղ եպոս: Լուսարարապետ Գեորգ Տ. Գարեգին Արքեպոս. նախագահեց Կիրայէնկեան բարերար գերզատանի հոգիներուն համար կատարուած տարեկան հոգեհանգստեան պաշտամունքին:

● Կիր. 26 Հոկտ. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Յարութիւն, մեր վերնամասէն մասերէն մէջ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Անուշաւան վրդ. Ջըջանեան:

● Եր. 1 Նոյմ. — Ս. Չորից Աւետարանացի: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յարութեան դաւթի Ս. Յովնանէն Աւետարանչի մասերէն մէջ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Վանիկ վրդ.:

● Կիր. 2 Նոյմ. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Մայր Տաճարի Աւագ Սեղանին վրայ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Համբարձում վրդ. Քէշիշեան:

● Բշ. 3 Նոյմ. — Ս. Յովսէփ Աստածանօց: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Գեթսեմանի Ս. Աստածածանայ Տաճարին մէջ, Հայր Յովսէփի գերեզմանին վրայ: Պատարագեց, ըստ սովորութեան, Տաճարին Տեսուչ՝ Հոգշ. Տ. Հայրիկ վրդ. Գալստեան:

● Եր. 8 Նոյմ. — Նկոստաս Վարդապետացի: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Գլխադիր: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Ռուբէն վրդ.:

— Կէսօրէ ետք, Լուսարարապետ Գեորգ Տ. Գարեգին Արքեպոս. Գաղանձեանի գլխաւորութեամբ, Միաբանութիւնը շրջափառութեամբ, Ս. Յարութեան մասեր գործեց Ս. Յարութեան Տաճար, ուր Ս. Գեորգմանի եւ Խաչգիւտի այրի ուխտերէն ետք, վերջնոյն կից՝ Ս. Գր. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ պաշտուեցան ժամեր-

գութիւն և նախատօնակէ Ապա կատարուեցաւ Տնօրինական Սրբատեղեաց այցելութեան հանդիսաւոր թափօր Տահարէն ներս: Թափօրապետն էր Հոգշ. Տ. Համբարձում Վրդ. Գէշիշեան:

● Կիր. 9 Նոյմ. — Դիւս Խաչ: Գիշերային և առաւօտեան ժամերգութիւնները պաշտուեցան և Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Լուսաւորիչ: Ժամարարն էր Անթիլիսիոսի Միաբան Հոգշ. Տ. Եղիշէ Ծ. Վրդ. Մանէկեան: Ապա Լուսարարապետ Սրբազանը նախագահեց մեծահանդէս թափօրին, որ նախ իջաւ Դիւս Խաչի այրը և յետոյ բարձրանալով Ս. Գերեզմանի շրջափակը, երկուս դարձաւ անոր և մէկ անգամ Պատանատեղւոյն շուրջէ Սրբազանը, ամպնօխնի տակ, կենաց փայտի մասունքը ունէր ի ձեռին: Քաչի քո Քրիստոսսի երգեցողութիւնէն ետք, թափօրը վերջացաւ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ:

● Եր. 15 Նոյմ. — Տօմ Ամենայն Սրբոց: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Դիւսադիր: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Գուսան Արեղայ:

● Կիր. 16 Նոյմ. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Յարութիւն, մեր վերնամատրան մէջ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Կոմիտաս Վրդ. Եւրպէթեան:

● Ուր. 21 Նոյմ. — Նախատօնակը պաշտուեցաւ Ս. Հրեշտակապետաց եկեղեցւոյ մէջ: Հանդիսապետն էր Գերշ. Տ. Կիւրեղ Եպս.:

● Եր. 22 Նոյմ. — Ս. Լեւոնապետեաց Գաբրիէլ եւ Միքայէլի: Առաւօտեան ժամերգութիւնը պաշտուեցաւ և Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Հրեշտակապետ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Վանիկ Վրդ. Մանկատարեան: Գերշ. Տ. Կիւրեղ Եպս. նախագահեց Ս. Աթոռոյ բարերարուն Աղանի ձէվա՛րձեանի և պարագայից համար կատարուած տարեկան հոգեհանգրտեան պաշտամունքին:

● Կիր. 23 Նոյմ. — Դարձեալ Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Հրեշտակապետ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Անուշաւան Վրդ. Զղջանեան:

● Եր. 29 Նոյմ. — Առաք. Անդէի եւ Փիլիպպոսի: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Դիւսադիր: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Ռուբէն Վրդ. Յովակիմեան:

● Կիր. 30 Նոյմ. — Բարեկենդան Յիսնակի պահոց: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Յարութիւն, մեր վերնամատրան մէջ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Կոմիտաս Վրդ.:

● Դշ. 3 Դեկտ. — Նախատօնակին ի Ս. Յակոբ նախագահեց Գերշ. Տ. Կիւրեղ Եպս.:

● Եշ. 4 Դեկտ. — Ընծայումն Ս. Ասուածամնի: Առաւօտուն, Գերշ. Տ. Կիւրեղ Եպս. Դարիկեանի գլխաւորութեամբ, Միաբան Հայրեր ինքնաշարժերով իջան Գեթսեմանի ձորը ու շրջապատուով մուտք գործեցին Ս. Ասուածամնայ Տահար, ուր Տիրամօր Ս. Գերեզմանին

վրայ օրուան հանդիսաւոր Ս. Պատարագը մատուց Գերշ. Հանդիսապետ Սրբազանը, և նախագահեց Կիւլլապի Կիւլպէնկեանի և իր զերդաստանի հոգիներուն համար կատարուած տարեկան հանգստեան պաշտամունքին:

● Եր. 6 Դեկտ. — Գրիգորի Սփանջկազործին: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Դիւսադիր: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Վանիկ Վրդ. Մանկատարեան:

● Կիր. 7 Դեկտ. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Յակոբ, Ս. Կարապետի խորանին վրայ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Անուշաւան Վրդ. Զղջանեան:

● Ուր. 12 Դեկտ. — Նախատօնակին ի Ս. Յակոբ նախագահեց Գերշ. Տ. Կիւրեղ Եպիսկ. Դարիկեան:

● Եր. 13 Դեկտ. — Առաք. Թադէոսի եւ Բարդղիմէոսի: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Դիւսադիր: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Գուսան Արեղայ Ալճանեան:

● Կիր. 14 Դեկտ. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Յարութիւն, մեր վերնամատրան մէջ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Ռուբէն Վրդ.:

● Եր. 20 Դեկտ. — Նիկողայոսի Սփանջկազործին: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Յակոբ, Ս. Մակարայ մատրան մէջ, երկու օր առաջ զուգարկպած Հարցն Եղիպսացոց տօնին առթիւ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Գուսան Արդ. Ալճանեան: Վերաբերումը կատարուեցաւ ներքին գաւթին մէջ գտնուող Ս. Նիկողայոսի սեղանին վրայէն:

● Կիր. 21 Դեկտ. — Բարեկենդան Ս. Յակոբայ պահոց: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Յակոբ, Ս. Աստուածածնայ խորանին վրայ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Անուշաւան Վրդ.:

— Նախատօնակին ի Ս. Յակոբ նախագահեց Գերշ. Տ. Կիւրեղ Եպս.:

● Բշ. 22 Դեկտ. — Յղործին Ս. Ասուածամնի: Առաւօտուն, Գերշ. Տ. Կիւրեղ Եպս. Դարիկեանի գլխաւորութեամբ, Միաբան Հայրեր ինքնաշարժերով իջան Գեթսեմանի ձորը ու շրջապատուով մուտք գործեցին Ս. Աստուածածնայ Տահար, ուր Տիրամօր Ս. Գերեզմանին վրայ օրուան հանդիսաւոր Ս. Պատարագը մատուց Գերշ. Հանդիսապետ Սրբազանը:

● Ուր. 26 Դեկտ. — Նախատօնակին ի Ս. Յակոբ նախագահեց Գերշ. Տ. Կիւրեղ Եպս.:

● Եր. 27 Դեկտ. — Ս. Յակոբայ Մծբնայ հայրապետին: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Մայր Տահարի Ս. Դիւսադիր մատրան մէջ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Վանիկ Վրդ.: Վերաբերումը կատարուեցաւ սուրբին նկարով կառուցուած շարժական սեղանին վրայէն:

● Կիր. 28 Դեկտ. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Յարութիւն, մեր վերնամատրան մատրան մէջ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Ռուբէն Վրդ. Յովակիմեան:

Պ Ա Շ Տ Օ Ն Ա Կ Ա Ն Ք

● Եշ. 2 Հոկտ. — Հրեից 5747 Նոր Տարուան առթիւ, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը շնորհաւորական հեռագիր յղեց Իսրայէլի Նախագահ Վանմ. Հայիմ Էլէքցօկի, Վարչապետ Վանմ. Շիմօն Փէրէսի, Քնէսէթի Նախագահ Վանմ. Շլօմօ Հիլլէլի և Երուսաղէմի Քաղաքապետ Վանմ. Թէտի Քօլլէքի:

● Եշ. 9 Հոկտ. — Ըստ իր տարեկան սովորութեան, Ամերիկահայ Արեւելեան Թեմի Առաջնորդ և Ս. Ուստիս Միաբան Գերշ. Տ. Թորգոմ Արքեպս. Մանուկեան ժամանեց Ս. Աթոռ, ուր մնաց մէկ շաբաթ:

● Կիր. 12 Հոկտ. — Կէսօրին, Սպանիոյ ազգային տօնին առթիւ, Սպանական Ընդհ. Հիւպատոսին կողմէ, Հիւպատոսարանի մէջ տրուած ընդունելութեան ներկայ գտնուեցան Գերշ. Տ. Կիրեղ Եպս., Հոգշ. Տ. Սեան Վրդ. և Քարտուղար Տիար Գէորգ Հինգիսեան:

— Նոյն օր, Ս. Աթոռ ժամանեց Անթիլիասի Միաբան Հոգշ. Տ. Կոմիտաս Ծ. Վրդ. Օհանեան, հետը բերելով 6 նոր ժառանգաւոր սաներ:

● Բշ. 20 Հոկտ. — Առաւօտուն, ի բացակայութեան Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, Լուսաբարապետ Գերշ. Տ. Գարեգին Արքեպս. բացումը կատարեց ժառ. Վարժարանի և Ընծայարանի 1986—87 ուսումնական տարեշրջանին:

● Դշ. 22 Հոկտ. — Կէսօրէ ետք, Զինեանց լերան Գալիլիոյ վանքին մէջ, Յունաց Ամեն. Տ. Տիոտորոս Պատրիարքը բացումը կատարեց զեազադութեան Համագումարի մը, Քեառադութեան Տարուան և Ս. Կիրեղ Երուսաղէմացի Պատրիարքի մահուան 160(ամեակին առթիւ) կայացած: Ներկայ էին զանազան համայնքներէ հոգեւորականներ, ինչպէս նաև Պատրիարքին հրաւերով այլազան երկիրներէ ժամանած Օրթոտոքս Եկեղեցիներու պատուիրակութիւններ: Մեր կողմէ ներկայ եղան Պատր. Փոխանորդ Գերշ. Տ. Կիրեղ Եպս. և Հոգշ. Տ. Անուշաւան Վրդ., որոնք ապա մասնակցեցան Նօթր Ծամ Հիւրանոցի մէջ, Նորին Սրբութիւն Յովհաննէս—Պօղոս Բ. Պապի Գահակութեան 8րդ տարեդարձի առթիւ, Պապական Նախարարին կողմէ տրուած ընդունելութեան: Հոն եկած էին նաև Լուսաբարապետ Գերշ. Տ. Գարեգին Արքեպս., Հոգշ. Տ. Սեան Վրդ. և Տիար Գէորգ Հինգիսեան:

● Կիր. 26 Հոկտ. — Առաւօտուն, Յունաց Պատրիարքը, ի գլուխ Օրթոտոքս Եկեղեցիներու պատուիրակութեանց, հանդիսիւ մուտք գործեց Բեթլէհէմ, ուր պատարագեց Աւար Սննդեան Տաճարին մէջ և աղօթեց վան խաղաղութեան աշխարհի Մեր կողմէ ներկայ էր Աւագ Թարգման Հոգշ. Տ. Սեան Վրդ.:

● Բշ. 27 Հոկտ. — Երեկոյեան, Քնէսէթի մէջ, Իսրայէլի առաջին վարչապետ Տաւիտ Գէն Կուրեծի ծննդեան 100ամեակին առթիւ

կայացած բացառիկ նիստին և ընդունելութեան ներկայ գտնուեցան Գերշ. Տ. Կիրեղ Եպս. և Հոգշ. Տ. Անուշաւան Վրդ.:

● Եշ. 30 Հոկտ. — Երեկոյեան, Շուէտական Աստուածաբանական Վարժարանի մէջ, Սքանտինաեան երկիրներէ ժամանած աստուածաբանական ուսանողներու ներկայութեան կայացած խորհրդակցական ժողովի մը ներկայ գտնուեցաւ Հոգշ. Տ. Անուշաւան Վրդ. Զղջանեան, որ Շուէտի Հովիւ եղած միջոցին տիրապետած էր նաև տեղական լեզուին:

● Ուր. 31 Հոկտ. — Երեկոյեան, Լուսեռականներու Եկեղեցւոյն մէջ, մեծ հանդիսութեամբ կատարուեցաւ եպիսկոպոսական ձեռնադրութիւնը Վեր. Նապիլ Նասսարի, որ իբր Հովիւ պիտի յաջորդէ տարիքի բերումով հրաժարած Տաւու Հատատ Եպս.ին: Հոկտ. 31ը Reformation Day է Լուսեռականաց մօտ, Լուսեռական շարժման սկզբնաւորումի օր:

● Կիր. 2 Նոյմ. — Գերշ. Տ. Կիրեղ Եպս. մեկնեցաւ օդակայան, ողջերթ մղվելու Իսրայէլի Նախագահ Վանմ. Հայիմ Էլէքցօկի, որ Աւստրալիա կը մեկնէր այցելութեան:

● Բշ. 3 Նոյմ. — Կէսօրին, Գերշ. Տ. Կիրեղ Եպս. ներկայ եղաւ Քաղաքապետ Վանմ. Թէտի Քօլլէքի կողմէ, Քաղաքապետարանի մէջ, ի պատիւ նորընտր վարչապետ Վանմ. Իցնաք Շամիրի տրուած ընդունելութեան:

● Եշ. 6 Նոյմ. — Ս. Աթոռ ժամանեց Անթիլիասի Միաբան և Կիպրոսի Առաջնորդ Հոգշ. Տ. Եղիշէ Ծ. Վրդ. Մանճիկեան, հետը բերելով 6 նոր ժառանգաւոր սաներ:

● Կիր. 16 Նոյմ. — Կէսօրէ առաջ, Հոգշ. Տ. Անուշաւան Վրդ. ներկայ եղաւ Ֆրանչիսկեաններու Մայր Տաճարին մէջ, Պեճիքայի ազգային տօնին առթիւ մատուցուած Պատարագին և յաջորդող ընդունելութեան:

● Ուր. 21 Նոյմ. — Գերշ. Տ. Կիրեղ Եպս. մեկնեցաւ օդակայան, բարի գալուստ մղվելու Իսրայէլի Նախագահ Վանմ. Հայիմ Էլէքցօկի, Աւստրալիայէն իր վերադարձին առթիւ:

● Բշ. 24 Նոյմ. — Կէսօրէ առաջ, Հոգշ. Տ. Տ. Անուշաւան և Հայրիկ Վարդապետներ ներկայ եղան հանգ. Տ. Անաթոլիոս Եպս. յուզարկաւորութեան, Յունաց վանքի Մայր Տաճարին մէջ:

— Կէսօրին, Գերշ. Տ. Կիրեղ Եպս., Հոգշ. Տ. Անուշաւան Վրդ. և Հոգշ. Տ. Վանիկ Վրդ. ներկայ եղան Ալ—Աքսա մզկիթի մէջ, ծանօթ փաստարան Անուար Նուսէյպէյի յուզարկաւորութեան:

● Կիր. 30 Նոյմ. — Երեկոյեան, Սկոտլանդ ազգային տօնին առթիւ, St. Andrew's Եկեղեցւոյ մէջ կատարուած արարողութեան ներկայ եղաւ և իր մասնակցութիւնը բերաւ Հոգշ. Տ. Անուշաւան Վրդ., և ապա, Հոգշ. Տ. Գուսան Արդ. և Տիար Գէորգ Հինգիսեանի և Սահակ Գալայճեանի հետ մասնակցեցաւ քմիւտի սրահին մէջ կայացած ընդունելութեան:

**Ս. ԱԹՈՌՈՑՅՍ ԿԻՒԼՊԷՆԿԵԱՆ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆԸ ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՄԲ
ՍՏԱՅԱՐ Է ՀԵՏԵԻԵԱԼ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՆՆԵՐԸ**

- The Armenian Pottery of Jerusalem* — Exhibition Catalogue, Ceramics Pavilion, Haaretz Museum, Tel Aviv — Summer 1986. Exhibitions & Catalogue: Yael Olenik. Exhibition Design: Eli Luria. Catalogue Design: Shlomo Sawadi. Photographs: Gregory Vinitzky. Editing: Gania Doron (Hebrew), Rachel Row (English). Translation: Irit Ziffer. Tel Aviv, Haaretz Museum, 1986, pp. 45 + 19.
- The Israel Museum Guide* — Rafi Grafman. Jerusalem, Hamakor Press, 1983, pp. 174.
- Noah's Ark Found* — Tom Crotser & Jeremiah Patrick. Jerusalem, 1986, pp. 200.
- Armenian Carpets* (Russian & English) — Mania Ghazarian. English Translation by Zhanna Kocharyan. Moscow, Sovietzky Khudozhnik, 1985, pp. 111.
- Yeghernabadoum (Story of Genocide)* — Garabed Kapikian. An Account of the Deportation and Massacre of the Armenians of Sebastia and Lesser Armenia. Abridged by Arakel Badrig and translated by Aris Sevag. New York, published by the Pan-Sebastia Rehabilitation Union, Inc., 1978, pp. 83. [pp. 16.
- Emperors, Tzars and Commissars* — Antranig Chalabian. Southfield, Michigan, 1985, *Sincerely ... Gigi* — Gigi Graham Tchividjian. Daybreak Books. Grand Rapids, Michigan, Zondervan Publishing House, 1984, pp. 122.
- Men Without Childhood* — Andranik Zaroukian. Translated by Elise Bayizian and Marzbed Margossian. New York, Ashod Press, 1985, pp. 162.
- Selected Poems* — Archie Minassian. Introduction by William Saroyan. Afterword by Aram Saroyan. New York, Ashod Press, 1986, pp. 64.
- Sculpture and Drawings* — Reuben Nakian. Edited by Rosalie Goldstein. Milwaukee, Wisconsin, 1985, pp. 51.
- Jesus, the Son* — Nerses Shnorhali. Edited and translated by Mischa Kudian. London, Mashtots Press, 1986, pp. 100.
- Krikor* — Takvor Takvorian. A la Recherche du Passé. Marseille, 1986, pp. 238.

● Շր. 6 Դեկտ. — Կեսորուան մօտ, Ամերիկայի National Council of Churches-ն պատուիրակութիւն մը այցելեց Մայրավանք և, իրացականութեան Ամեն. Ս. Պատրիարք Զօր, ընդունուեցաւ Լուսարարացեալ Ս. Զօր կողմէ:

● Բշ. 8 Դեկտ. — Հոգշ. Տ. Անուշաւան Վրդ. ներկայ եղաւ Պր. Զէյթ համալսարանի մէջ գումարուած խորհրդակցական ժողովի մը:

● Ուր. 26 Դեկտ. — Եւրոպացւոց Ս. Մերնզեան տօնին առիթով, կէսօրէ առաջ, Ամեն. Ս. Պատրիարք Զօր գլխաւորութեամբ, Միաբանութիւնը շնորհաւորական այցելութեան գնաց Լատինաց Ամեն. Ս. Պատրիարքին և Ֆրանչիսկեանց Դերշ. Կիւսթատիւ: Ապա գնաց Պապական Նուիրակիւն և Անկլիքան Արքեպիսկոպոսին: — Իսկ Պատր. Փոխանորդ Դերշ. Տ.

Կիւրեղ Եպիսկ., քանի մը վարդապետներով, այցելեց Կիւսթիկ և Բողոքական ալլ յարանուանութեանց հոգեւոր պետերուն:

● Դշ. 30 Դեկտ. — Տարեփակի առիթով, Խորաշէլի Պետութեան Նախագահ Վսեմ. Հայր. Լէրցօկի ապարանքին մէջ կայացած քրիստոնէական համայնքապետերու աւանդական ընդունելութեան ներկայ գտնուեցան Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը, Պատր. Փոխ. Դերշ. Տ. Կիւրեղ Եպս. և Հոգշ. Տ. Սեան Վրդ.:

— Երեկոյեան, Հրէական Խանուկայի (Մակարայեցւոց) տօնին առիթով, Քաղաքապետ Վսեմ. Թէտի Քօլլէքի կողմէ, Քաղաքապետարանի մէջ տրուած ընդունելութեան ներկայ եղան Դերշ. Տ. Կիւրեղ Եպս., Հոգշ. Տ. Վանիկ Վրդ. և Տիար Բէորդ Հինդլեան: